

DRĂPELUL

Săptămânal independent

independenți

Inscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 200.—
Pt. bănci, industrii, toate inst. part. și publ. 2000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

ARAD
Str. CLOȘCA Nr. 7, Tel 10-91

10 MAI

Insemnări pe margine de veac

Idealism și materialism

10 Mai, sinteză de mărețe semnificații patriotice, este însemnată în calendarul Neamului românesc, ca zi de cea mai mare sărbătoare națională.

10 Mai simbolizează REGATUL, INDEPENDENȚA, INCORONAREA și UNIREA cea mare, cari s'au realizat în această zi!

La 10 Mai, 1866, a intrat în București noul Domnitor, prestând jurământul de credință, că va păstra pământul României neştirbit și va domni după Constituție.

La 10 Mai, 1877, evenimentele din această zi, au făcut din țara noastră vasală, o țară independentă, scuturând definitiv jugul vasalității turcești, proclamându-se independența României și asta însemna dreptul țării de a întregul neam românesc, a

trăi liberă și de sine conducătoare.

La 10 Mai, 1881, Domnitorul României, s'a încoronat ca Rege, sub numele de Carol I, cu o coroană făcută din oțelul tunurilor capturate la Plevna, iar prima Regină a României, Elisabeta, su prănumită „Mama răniților”, cu o cunună de aur.

La 10 Mai, 1918, s'a realizat visul nostru milenar: Unirea tuturor românilor, prin care s'a ajuns la integritatea națională, realizată din sentimentul de jertfă al strămoșilor.

Anul acesta, după ce am trăit zile de apocalips, ziua de 10 Mai, — zi deapauri slăvită de români — zi de mare însemnătate istorică pentru

fost sărbătorită cu participarea tuturor românilor, nu

Lumea românească, frământată de desfășurare evenimentelor, a putut desprinde din pasul de dafile ale trupelor, din cadența impresionantă a armatei de paradă, sensul eroic al evenimentelor istorice, realizate în ziua de 10 Mai, cari evocă elanuri și biruințe. În aceste evocări se oglindește vitejia românească, vitejia predecesorilor noștri, cari pentru idee și pentru biruința idealului n'au precupețit jertfa și totodată este un izvor dătător de puteri sufletești neegale, pentru realizarea unui viitor și mai glorios.

ANGELA V. OSTOIA

Sărbătorirea zilei de 10 Maiu la Arad

Ziua de zece Maiu, sărbătorirea sărbătorilor noastre naționale, a fost serbată la Arad, cu un fast deosebit. Am văzut defilând, tinerile vlăstare ale nației — viitori voinici de cremene ai țării — am văzut trecând cu elan, așa cum l-au avut Românii totdeauna, ostași țării.

Sărbătorirea zilei a început cu „Te-Deum”-ul dela Catedrală. La sfârșitul serviciului divin, a vorbit dl. general de brigadă Manu, subliniind importanța zilei, care a terminat, elogiind conducerea actuală, pe M. S. Regele și care a spus printre altele:

„Trăiască România întregită”, în tumultul de urale ale ostașilor țării și ale publicului.

De față erau și reprezentanții armatei germane, credincioși prieteniei ce ne leagă.

Apoi în fața Primăriei s'a făcut defilarea. Au defilat școlile secundare de băieți și fete, după cari au urmat premilitarii. La sfârșit a defilat armata.

În tribună erau: P. S. S. dr. Andrei Magieru, episcopul Aradului, d. general Manu, dl. col. V. Mihailescu, prefectul județului, dr. Cornel Radu, primarul municipi-

ului, dl. dr. Gh. Tăutu, prim-procuror și o seamă de reprezentanți ai armatei germane.

Publicul a aclamat îndelung coloanele ce defilau prin fața lui.

După masă, la Palatul Cultural a avut loc un festival, dat prin concursul corului din Bârzava, de sub conducerea d-lui Dobreanu și al școalelor secundare de fete. În suburbiile orașului au avut loc alte serbări, în care s'a arătat însemnătatea zilei de 10 Maiu.

MEG

ESTETICA POETICĂ de LUCIAN COSTIN

I. INTERIORIZAREA

A. Circulația Impresiilor

De multe ori era atât de intensă impresia, dacă trecem printre corșitori, schilozi, răniți, etc., că fără să-mi dau seama, după o fugară impresie, însă care s'a intrus integral în fondul meu psihic, fugeam și îmi întorceam privirile. Atât de colosal era efluxul impresiilor, încât mă rănea și ne puteam persevera în continuitatea lui. Pentru mine a fost deajuns, că le-am perceput impresiile cu o străfulgerare. Alt exemplu: tăcerea. Ce impresii radiază din tăcerea obsedantă a unei bisericici, ruini, pustii, a unei nopți, etc.? Te obsedează ceva definit? Desigur că da. Tăcerea are substratul ei conturat, din interiorizarea impresiilor se conturează

resentimentele și se stratifică în coloratura lor. Nu orice gradație de tăcere te predispune pentru același nucleu de idei: tăcerea unei chihi izolate și a unei catedrale nu e de aceeași intensitate. Tăcerea unei nopți adânci ori a unui codru e un potențial incomensurabil, are deci și tăcerea sublimul ei în gradatii. Ideile perceptiv și cumuloare ale impresiilor vor reține sensorialul; să nu se creadă că sensorialul e unicul factor generator, sensorialul spontan și ideea spontană, sunt factorii indivizibili și indisolubili unul de altul. Străfulgerând ideea, în ea e cuprins echivalentul și intensitatea după gradațiile ei de sensorial. Ideea ca raționament e

găoaacea care ascunde în ea argintul viu, adică sentimentul. Căci în definitiv cuvintele unei limbi, componentele ideilor exprimă fiecare aceea ce căutam. De exemplu: un verb oarecare, a sfâșia. Imediat răsare în verb sentimentul corespunzător și în el fluidul impresiei. Abstractismul ideii, care n'are un intermediar imediat (impresia) va trebui să o caute și să o reconstruiască, căci fără reconstruirea ei, fie teoretică, n'ar putea purcede la o analiză de interiorizare și de aici la coeziunea ideilor.

B. Intensitatea sentimentelor

Pornind dela ideea, că această intensitate are să dea literaturii cristalele gândirii umane nu numai în poezie, la care mă refer în cadrul acestor modeste note de estetică, ci în proză, mă voi reține la unele obiecțiuni principale. Ce în-

teleg sub această noțiune: intensitate. Un potențial relativ și individual al eului nostru de a percepe sentimentele în echivalentul lor adecuat și integral. Dela intensitatea impresiilor se disociază sentimentul coborînd în fondul nostru sensorial și reacționând apoi prin reflexele sale. Nu e intensitatea unicul factor determinant, ci a percepțiunea și absorpțiunea dela individ la individ.

Intensitatea unui sentiment divers are la trei intermediari diversi: trei feluri de gradații. Nu absorbe fiecare sentimentul în aceeași măsură cantitativă și calitativă. Cantitativă e intensitatea, când ea are atâtea nuanțe de sentimente, înălțate unul de altul. Calitativă e atunci, când absorpțiunea intensității produce un potențial extrem și sublim cu mediate conștințe. Se știe că un fapt divers cu un sentiment oarecare nu produce și nu propagă cu a-

ei înluncate, epocile de decadență, de dizoluție morală și socială, de prăbușire și ruină.

Epoca noastră de după războiul mondial — așa zisă modernă — a stat mereu sub crugul materiei, scu fundată în materialism și dirijată din hrube de ideomasonerie cotoștăpănoare.

Membrii acestor hrube au stins luminile conștiinței, pentru a se conduce de simțuri și de palim.

Ei se lăfău în belșug; arginții păcalului nu eveau miros, iar păcalului i-au aninat cununi în văr, ca să nu-i turbure cu imaginea lui hidoasă.

Au răsturnat criterii și idealuri sfinte, iar pe ruina lor au înălțat capiișii duhului afaceriilor, țelând articolele unei noi credinți, în care sperțul era porunca cea dintâi și cea de pe urmă.

Au pus la meza tolu și au măsurat — și cutează să măsoare — acești masoni și „masoanofili” strecurati încă și azi — cu allă măsură — decât a dreptății — drepturile meritului, ale muncii.

Ei își continuă deghizat sarbănda desfrâului; călând în picoare cele sfinte și cele de omene, spânzurând dreptatea și pălmind virutea. Cazanul lor s'a umplut și din el ies aburi negri...

Dar... prin voința de fier a Omu lui predestinat neamului românesc, tot aceștia au fost scoși din hrube la lumina zilei. Intențiile lor criminale date în vîleag; din răsturnarea cinică a ordinii morale intenționau și să culcă în tînd roadele muncite de alții, drepturile celor merituoși: să speculeze durerea și nevoile aproapeilor, să stăpânească cu verbul lor ipocrit, cu mășca gândurilor lor.

Dar ziua judecării lor va veni și ei vor simți cumplită sabia justiției.

Iar ziua aceea nu este departe, ziua osândeii fără de crutare.

CORIAN BARBAT

ceeaș celebritate ca altul intensitatea și fibrele noastre sensoriale. Dela nuanța faptului, căci intensitatea unui sentiment emană fie dela o senzație directă sau indirectă dela un fapt atârnat și intensitatea. Eataea e un alt intermediu de a percepțiune. Nu orice vîrstă percepe în același grad. Faza eoplariei, a pubertății și a tineretii are un fond psihic predispus de a concepe și a radia sentimentele în altă măsură decât faza bărbăției ori a senilității. De câte ori e această intensitate aparentă și iluzionantă față de faptul propriu zis din care emană ea. Dela această variație, naivă poate și indefinită în nuanțele ei progresând cu etatea, intensitatea ajunge de multe ori la un raport invers. Adecă, dela intensitatea sublimului într-o poezie puerilă ajungem la o oarecare vîrstă la o

Lucian Costin

(Continuare în pag. 3-a)

Nouile tariful pe

Calea Ferată Electrică Arad-Podgoria

Calea Ferată Electrică și transporturi colective. Arad-Podgoria aduce la cunoștință că, tarifele de marfuri în vigoare la data de 1 Mai 1941 se majorează pe data de 1 Iunie 1941 cu 25%. Pe aceeași dată se majorează cu 25% și tarifele de bagaje

Noul mers al trenurilor în gara Arad

Table with 3 columns: Sosirea, Plecarea, and various train types (e.g., Vascau, personal, Teius, personal). It lists arrival and departure times for various destinations.

Fabrica de gheață „FLORA”

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon 11-41. Incepând dela 4 Maiu livrează gheață

artificială în cele mai bune condițiuni pe lângă următoarele prețuri oficiale fixate de Primărie:

Reducerea rației de marmeladă în Anglia

Consumul de marmeladă era foarte mare înainte de război în Anglia. Din cauza reducerii aprovizionării pe mare, noua rație de marmeladă a fost fixată la 225 gr. lunar, ceea ce reprezintă o mare reducere a consumului de marmeladă, pe care îl făceau englezii.

Pian scurt cu coarde încrucșate de vânzare TEMPO. Casa de comision Arad, Pal. Fischer Elz.

Banca de Credit Român S. A. la Arad

Casa de Păstrare a Județului Arad, vânzându-și fondul de comerț al Băncii de Credit Român S. A., cu centrala la București, aceasta a înființat o sucursală la Arad, care s-a instalat în fostul local al instituției arădane, din Bulevardul Regina Maria Nr. 22.

Pentru păstrarea blănurilor pe vară vă oferă serviciile sale Blănăria Zircher A R A D, Strada Eminescu Nr. 14

Activitatea vulcanilor în anul 1939

Activitatea vulcanilor este supusă unor mari oscilațiuni. Interesant de liniște sunt urmate de intervenții de activitate intensificată. Gustav Hanke și-a făcut observația să strângă date asupra activității vulcanilor în decursul anului 1939. În 1937 au fost activi 39 vulcani, în 1938, 38, iar în 1939, 31. Cel mai activ a fost vulcanul Krakatau, temut din cauza catastrofelor pe care le provoca pe vremuri.

B. Intensitatea sentimentelor

(Urmare din pagina 1-a)

Ună gradăție de a percepție, când scade intensitatea aproape până la indiferență și atunci ștergem și aruncăm încercările puerile. Intensitatea e deci un corolar al percepției senzitive, relativ și acordant. În toate paginile literaturii noastre poetice joacă un rol atât de mare potențialul intensității, că ar fi imense rezerve de exemple. Aproape nu e nici un scriitor, care să nu se fi împiedecat de acest potențial. La o anumită vârstă, cu fibre sensoriale mai fine și mai aperceptive, intensitatea te obsedează și te încumete. Și iarăși la o vârstă, când echilibrul rațional și senzorial e bine fixat, intensitatea e un factor care te captează în măsura ei corespunzătoare. Cele mai mature opere aparțin deci vârstei tinereții și bărbăției. Desigur, că cititorii mă vor întreba poate mai departe, prin ce mijloace

În expresivitatea intensității are un rol primordial verbul, după el urmează adjectivul, apoi celelalte. Metaforele, metonimiile, onomatopeele desăvârșesc această structură și o finalizează într'un tot armonios și sublim. Când dela expresivitatea intensității și spontaneității — atarnă prima calitate și cea mai intrinsecă a unei poezii: adevărat e o poezie. Dar dela spontaneitate până la valorizarea poetică e nespuse de departe pentru unii, cum nu mai puțin adevărat e și ea și foarte aproape pentru alții, când e vorba cu ce forțe poetice ai de lucru. Efluxul intensității e unul și altul e echivalentul artistic, adevărat poezia. Aci e înălțată fiecare forță poetică: pe care cale ajunge cineva la concretizarea senzațiilor efervescente. Cine nu știe de ex.: că pentru mișcarea aerului avem un termen generic: bate vântul. Dar iarăși va ști fiecare, că acest verb are sute de nuanțe de expresivitate. Substituirea unora în nuanțe neadequate cere o imediată consecință: scăderea intensității respective suprimarea acesteia. În ce mod și cu ce fel de onomatopee vor colabora intensitatea și spontaneitatea, cu aceleași va labora și poetul. La adjective și substantive e același rol. Structura metaforică e intermediul ultim pentru concretizare, mai rămâne finalizarea și orânduirea tuturor nuanțelor de senzații și intensitate. De câte ori nu se plagiază verbul în structura lui metaforică! Căutați paginile literaturii noastre poetice și veți afla ce rol are intensitatea ca reprezentare realistă și originală. Inceptorul sau debutantul dibuie și tendeață la cele mai căutate forme de noțiuni — are însă înaintea sa un zid de nepătruns, zidul ingeniozității, pe care a-l escalade nu dispune

de talent. Ingeniozitatea și originalitatea intensității l-au ridicat pe Eminescu, Coșbuc, Iosif, P. Cerna, O. Goga, El. Farago, M. Iacobescu, etc. Si atât de aparentă e această intensitate, că puțin își dau seama. Un alt exemplu: verbul a ședea. Câte nuanțe nu are acest verb pentru mriadele de noțiuni și în câte subdiviziuni nu l găsăm! Intensitatea ea prin efect are să teneze la forța noastră empirică. Pe calea empirismului pătrund senzațiile emotive în fondul nostru senzorial-psihic. Poate fi intensitatea artificială? Da, intensitatea poate fi artificială, însă cu elemente emotivității. Câtă nu visează cu ochii feși la tampon durată și dărzenia unei lupte crâncene, ori lupta dintre doi vulturi, în fine numărul senzațiilor e divers și multitudine. Dela tampon până la poezie și la luptă în întregul, care reconstruie senzațiile după altele mai vechi, traducându-se simț printr-ee pentru a afla ceea ce a intens-

tății. Se știe cum scriu poezii o epopee. Câte faze psihologice, câte joncțiuni de idei, fapte și de con-flete de desechilibru psihologic nu întâlnim. Aci intensitatea e un factor ab origen al ingeniozității poetice, căci poetul e intermediul între senzații și consecințele lor imediate. Poetul adevărat își va reconstrui formele adecuate și realiste ale vieții, va pătrunde adânc în psihologia individului și de contrastele cele mai ingenioase se va evidenția realul în adevărata humană a intensității. Din real și real se combină, se contempează, însă fără timbrul intensității nu iese victorioasă ideea. Căci intensitatea o reproduce ideea în întreaga ei formă de expresivitate. Această calitate a poeziei e poate cea mai răvnită: e cea mai spinoasă cale de a te apropia de poezie — dacă, odată intrus în fondul senzațiilor și ideilor, nu ești orientat în ce rezidă senzorialul captivant al intensității.

LUCIAN GOSTIN

Unități motorizate germane în Africa, mergând spre frontul Siriei

D-nii von Ribbentrop și Matsuoka îndreptându-se spre castelul Bellevue din Berlin

